

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 1 از 3	صورتجلسه کمیسیون آب و محیط زیست عادی ☒ فوق العاده ☐	
	رییس جلسه: محمد علایی ، نایب رئیس: محمدعلی قنادزاده دبیر جلسه: عماد رجحانی جلسه: اول شماره جلسه: ۲ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸ ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰	

دستور کار جلسه:

- ✓ بررسی مسئله آب و اقتصاد آب از دیدگاه کلان – ارائه دکتر علوی
- ✓ بحث و گفتگو پیرامون برنامه کمیسیون

❖ اهم موارد مطرح شده:

همکاری و تعامل همه بخش‌های درگیر در حوزه آب و محیط زیست

محمد علایی: ما با بخش‌های دولتی در استان در راستای ارائه راه‌حل برای مشکلاتی که در حوزه کمبود آب با آنها مواجه هستیم وارد گفت‌وگو شده‌ایم. بخش آب و محیط زیست در ایران با چالش‌های زیادی روبه‌رو است که حل آنها نیازمند این است تا این موضوعات مساله همه مردم باشد و همه نسبت به آن با جدیت عمل کنند.

زمانی یک مساله را از آن خود می‌دانیم که آن مساله بر مناسبات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی خانواده تاثیر بگذارد. موضوعاتی مانند آب و محیط زیست از همین جنس هستند. باید در نظر داشت توسعه بدون توجه به محیط زیست به جای پیشرفت باعث تخریب می‌شود و یکی از مهمترین عوامل زیست محیطی آب است که متأسفانه ما در کشورمان چه قبل از انقلاب و چه بعد از آن، برنامه‌ریزی بلندمدتی برای مدیریت تهدیدهای مربوط به آب نداشته‌ایم.

حل مساله آب در استان ما دارای چند بخش است. مشکلات زیادی در بخش‌های قانونی، آیین‌نامه‌ای، دستورالعملی و اجرایی وجود دارد که برای رفع مشکلات در سطوح مختلف اقداماتی را ترتیب خواهیم داد. در همین راستا در سطح اجرایی، به دنبال برگزاری جلسات مشترک با شرکت آب منطقه‌ای، آب و فاضلاب، ادارات کل منابع طبیعی و محیط زیست و جهاد کشاورزی هستیم. برای حل مشکلات آب و محیط زیست باید ظرفیت‌های قانونی، اجرایی و بخشنامه‌ای را بررسی و مذاکره با دستگاه‌های اجرایی را آغاز کنیم. برخی اشکالات و اصلاح رویه‌ها از سوی مدیران و تصمیم‌گیران پذیرفته شده اما نسبت به اجرای آن اقدامی صورت نمی‌گیرد. حلقه گمشده مدیریت ما در مساله آب، اعتماد است و ضروری است تا اعتماد تشکل‌های کشاورزی را به دست آوریم.

تامین حجمی آب را یکی از مهمترین مسائل در مدیریت آب است. در استان خراسان رضوی بیشترین تعداد کنتور حجمی را داریم و مواجهه با این موضوع به اطلاعات شفاف و همچنین، ممانعت از آب فروشی بیش از میزان پروانه مجاز توسط شرکت‌های آب منطقه‌ای نیاز دارد. در زمینه تغذیه دشت‌ها نیز ضرورت دارد تا وزارت نیرو متناسب با تغییرات اقلیمی، تاکتیک‌های اجرایی‌اش را اصلاح کند.

اگر ما بتوانیم حرف واحدی بزنیم و مطالبات یکدست و مشخصی را ارائه کنیم، اتاق ایران نیز می‌تواند از مسیر دولت و مجلس گام‌های موثری برای رفع مشکلات مربوط به حوزه مدیریت چالش‌های آب در کشور بردارد. ما باید در حوزه آب و محیط زیست کمیسیونی پیشران در میان اتاق‌های کشور باشیم و بدین جهت ضرورت دارد تا دیدگاه‌های متعادلی داشته باشیم.

ضرورت استفاده از تجربیات دیگر کشورها در حل بحران آبی

محمدعلی قنادزاده، با توجه به روند اجرایی که این طرح طی می‌کند، شاید تا ۳ سال دیگر آب وارد استان شود، آبی هم که از طریق اجرای این طرح در اختیار خراسان رضوی قرار می‌گیرد باید در بخش صنعت مصرف شود بنابراین ضرورت دارد تا برای مدیریت مصرف آب در ۳ سال آینده از هم‌اکنون برنامه‌ریزی کنیم.

بحران آب فقط مربوط به کشور ما نیست و در حال حاضر در تمام دنیا بحث کمبود آب مطرح است و ایتالیا یکی از پربحران‌ترین کشورهای اروپا در حوزه کمبود آب است، بنابراین این موضوع، بحرانی عمومی است و برای مدیریت آن باید از تجربیات سایر کشورها هم استفاده کنیم.

باید مدیریت کلان منابع آب را در دستور کار قرار دهیم

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 2 از 3	صورتجلسه کمیسیون آب و محیط زیست عادی ■ فوق العاده □	
	رییس جلسه: محمد علایی ، نائب رئیس: محمدعلی قنادزاده دبیر جلسه: عماد رجحانی جلسه: اول شماره جلسه: ۲ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸ ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰	

محمد رضا علوی مقدم، براساس گزارش سازمان ملل، ایران از میان ۱۵ کشوری که بیشترین برداشت آب از منابع زیرزمینی را دارند، رتبه پنجم را داراست. نتیجه برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی این است که در مساله فرونشست زمین تمرکز نقاط را در ایران می‌بینیم و این یک تهدید جدی برای ما محسوب می‌شود.

بر اساس ترازنامه اقتصادی کشور در سال ۹۴، سهم آب مصرفی در حوزه کشاورزی ۹۱ درصد بوده، در حالی که میزان اشتغال ایجاد شده در این بخش ۱۹ درصد بوده است.

اگر بحران آب در کشور به خوبی مدیریت نشود، ممکن است در شرق ایران بحران تخلیه سرزمینی رخ بدهد. مسئولان باید در نظر داشته باشند که اگر شرایط فعلی را به خوبی مدیریت نکنند باید برای مدیریت بحران‌هایی که در پی استمرار این وضعیت به وجود خواهد آمد، خود را آماده کنند.

در مدیریت منابع آب در دنیا دو نگره مدیریت عرضه و نگره مدیریت تقاضا وجود دارد. همان طور که در اقتصاد مدیریت خرد و کلان داریم باید همین رویکرد را در مورد مدیریت منابع آب نیز داشته باشیم و باید تاکید کنیم ما در بخش مدیریت کلان آب اشکالات زیادی داریم و اگر در آینده تغییری در معیشت‌های پرآب طلب به کم آب طلب صورت نگیرد با تهدیدات جدی مواجه خواهیم شد.

گذار از شرایط ناپایداری شدید منابع آب در ایران به شرایط پایدار تنها با مدیریت خرد امکان پذیر نیست و باید مدیریت کلان منابع آب را در دستور کار قرار دهیم.

مهاجرت اقلیمی یکی از دلایل تاثیرگذار در خروج جوانان از کشور است که برای عبور از این بحران باید اعتماد داخلی افزایش پیدا کند.

تنها راه بهبود شرایط آبی از بهره وری و سرمایه گذاری می‌گذرد

حمیدرضا رضوی خبیر: آنچه در برنامه هفتم شاهد هستیم تمرکز بیش از پیش مدیریت و مسئولیت در حوزه آب در وزارت نیرو است. با این روند عملا مالکیت خصوصی آب بیش از پیش با تهدید مواجه می‌شود.

بهبود شرایط آبی تنها از طریق بهبود بهره‌وری امکان پذیر است. بهره‌وری خود نیاز به جذب سرمایه در فضای امن دارد. تهدید مالکیت خصوصی آب باعث ناامن شدن فضای سرمایه‌گذاری و فرار سرمایه موجود خواهد شد. برای حل بحران آب نباید کشاورزی را تعطیل کنیم. بلکه باید در کنار تطبیق کشت با اقلیم، با سرمایه‌گذاری حساب شده به سمت کشاورزی نوین و بهره‌ور پیش برویم.

❖ **مصوبات جلسه:**

ردیف	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	مسائل کمیسیون در سه سطح دسته بندی شوند و با نظر اعضای کمیسیون راهکارهای کارشناسی متناسب هر یک اعلام گردد.	احصاء مسائل مربوط به حوزه کمیسیون و دسته بندی آنها در سطوح ملی و وزارتخانه‌ای و دستگاهی	۲ هفته
۲	مواد مرتبط با حکمرانی آب در برنامه هفتم توسعه در جلسه فوق العاده کمیسیون به بحث گذاشته شود	برگزاری جلسه فوق العاده و جمع بندی نظرات اعضا	۱ هفته

صورتجلسه کمیسیون آب و محیط زیست**فوق العاده** **عادی**

کد مدرک: CO-F04-01

صفحه 3 از 3

رئیس جلسه: محمد علایی، نائب رئیس: محمدعلی قنادزاده دبیر جلسه: عماد رجحانی جلسه: اول

شماره جلسه: ۲ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸ ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰

لیست حاضرین:

الف - اعضا کمیسیون:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت در کمیسیون	وضعیت حضور
۱	محمد علایی	رئیس	حاضر
۲	محمدعلی قنادزاده	نائب رئیس	حاضر
۳	عباسعلی قزل سفلو	عضو کمیسیون	حاضر
۴	محمد رضا علوی مقدم	عضو کمیسیون	حاضر
۵	اسمائیل برادران حسینی	عضو کمیسیون	حاضر
۶	وحید اردکانیان	عضو کمیسیون	حاضر
۷	حمیدرضا رضوی خبیر	عضو کمیسیون	حاضر
۸	احمدرضا رضازاده	عضو کمیسیون	حاضر
۹	کامران داوری	عضو کمیسیون	غایب
۱۰	مجید مهدوی	عضو کمیسیون	غایب
۱۱	جعفر جوادی	عضو کمیسیون	غایب
۱۲	رحیم دبیری	عضو کمیسیون	غایب
۱۳	علیرضا اسلامی	عضو کمیسیون	غایب
۱۴	عباس علی قزلسفلو	عضو کمیسیون	غایب
۱۵	فهیمه جوادی	عضو کمیسیون	غایب
۱۶	الهه صدر بلوریان	عضو کمیسیون	غایب
۱۷	محمدعلی نعمت نژاد	عضو کمیسیون	غایب
۱۸	آقای نجفی	عضو کمیسیون	غایب